

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Szombat

176. szám.

Pest, october 7. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

A Marczius Tizenötödike politikai hirlap october—decemberi évnegyedre előfizetheti helyben egyedül a Kiadónál, 2 ft. 30 kr. postán mindennap borítékba küldve 3 frt. 30 kr.

Egy hónapos előfizetést csak helyben egyedül a Kiadónál s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetések egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp. fizettek.

Pest october 7.

Bathányi Lajos egy a Wiener Zeitungban közlé tett levele szerint ministerelnöki hivataláról lemondott.

Köszönet neki érte, hogy ezt nem egy héttel később tette.

A ki ismeri az embereket, nem nehéz jövendölni. Többször irtuk már lapjainkban, hogy az ilyen emberek a legveszélyesebb pillanatban hagynak el.

Roth generálról tegnap közöltük legújabb hír még nem valósult.

Roth úr a hatórai gondolkozásra adott idő arra használta, hogy megszökjék. Szerencsére észrevétték és seregeink töle alig vannak egy órányira.

Ülés a képviselők házában

October 7.

Kossuth tegnap a Tisza vidékéről megérkezett. Mint járt el ott, Csernátoni, ki Kossuthnak egész útja alatt hű követője volt, le fogja írni.

Előre csak annyit, hogy a lelkesedtség mindenfelé, leírhatlan, tán egy Lafayettet fogadhatták Amerikában, mást senkit a historiában. A Tisza és Duna közti nép az első felhívó szóra egész tömegben fog felkelni, összerombolni a szabadság bérnyilkosait.

Na de ha valaha, most volt szükség, hogy Kossuth köztünk legyen. Jelenléte alatt új életet sziv mindenki, s a legkomolyabb veszélyek százszorta kisebbített alakban tűnnek fel.

Jellachich a legutóbbi tudósítások után Mosonban van, s ott megállapodni látszik, mert segítséget vár, miből az elnök jelentése szerint következik, hogy a legrövidebb idő alatt a horvátokon kívül még másokkal is lesz bajunk.

Menjünk az ülés terembe, hol már egy hét óta úgy sem történik egyéb, mint hogy a csata térről jövő ujságok protocollisaltatnak.

Igy szokott az lenni, midőn a kormányban mindenki tökéletesen megnyugszik. Most bezzeg nem kell a háznak minden apró csepü részletekbe bocsátkozni mint azon időben, midőn a kormány rud egy félszökőben levő aristocrata kezében volt.

Ülés előtt csudálatos dolgokat beszéltek. Némmeltek már azt mondtak, hogy az osztrákok Modor, Baring és Sz. György városkákat elfoglalták, mire sokan elszönyüködték, pedig kár volt mert, ha még nem is történt meg, nagyon nagyon készen lehetünk rá. Egy ilyen tény a legtermészetesb összefüggésben van a camarilla tervével.

No de ez még egyáltalában nem valósult.

Hanem vannak komolyabb hireink.

Bécsi tudósítások szerint a camarilla a királlyal egy olly rendeletet iratot alá, mellynél gyalázatossabban áruló ok irat az osztrákok bejövetele óta Caraffa idejét is ide számítva, soha ki nem adatott.

E rendelet alatt először semmi ellenjegyzés sem volt, s úgy látszik, hogy a pákozdi csata hírére visszavették, mert az hivatalosan a nemzettel mind eddig nem közöltetett, csak úgy jó embereink küldtek meg belőle egy példányt.

A dolog azonban nem maradt abban.

Tegnap Jellachichnak egy futára fogadtatott el, kinél egy betüröl betüre ugyanazon királyi rendelet találtatott azon meglepő külömbéssel, hogy Ferdinand neve mellet egy magyar ministeri ellenjegyzés is kunczorgott.

Ki ezen minister? Rétsei general.

Ki legyen? ki legyen. Ki hallotta ennek a madárnak csak hírét is?

De lássuk mi van ezen rendelethen.

Csekélység.

Ferdinand király ismert atyai szive keményen megszorodik, hogy itt Magyarországon mindenféle borzasztó dolgok, rendtelenségek és törvénytelenégek történnek.

Ennek meggátlására legfensőbb királyi hatalmánál, hogy kegyelmesen rendel.

1. A képviselők háza eloszlatatik, s minden

határozatait úgy megsemmisítettnek mintha soha nem is hoztattak volna.

2. Báró Jellacsics a fegyverszünet szentségét megszegő rablócsorda vezető, a király személyének teljes hatalmú képviselőjévé nevezetik, parancsa alá adatnak minden a hazában található hadseregek, honvédeink, szabadcsapatok és a nemzetőrség. A mit Jellachich tesz, azt a király maga teszi.

3. Az országban e napságtól fogva se vármegyének se városnak gyűlést tartani nem szabad. Piszenni se szabad, még az istenfiának se.

4. Az ország ostromállapotba tételük, se törvény se igazság, sem semmi nem uralkodik. A mit Jellachich mond, annak halál büntetés alatt mindenki vakon engedelmeskedni tartozik.

5. Az ország új rendezés alá jövend. Magyarország megszűnik létezni, nincs többé diplomatikai magyar nyelv, s az egész territorium Ausztriába ünnepélyesen beolvad, s azzal örökre egyesítetik.

Ezek volnának a főbb pontocskák, mellyhez mindenkinek jó étvágyat kívánunk.

A jó király, a kegyelmes király ezt adta nekünk.

Mind ezen kemény dolgokat a képviselők háza előtt egyik jegyző egy nyomtatott példányból olvasta fel.

Mit tett a képviselők háza?

Tán elrémült. Tán felkiáltott, hogy árulás gyalázat, mint más alkalommal.

Nem. Isten és ember örök tanubizonyosság reá, a képviselők úgy viselték magokat, miként a nemzet méltósága kívánta.

Harsogva nevettek minden pontra. És elhatarozta magát mindenki, hogy a hazát az utolsó csep vérig veszni nem engedjük. Még pedig nem úgy, mint István herczeg.

Kossuth Lajos indítványozá, hogy a honvédi bizottmány szerkezetén némi módosítások történjenek. Nem ugyan a szokott rendtől igen eltérő módon, mert hiszen erre is aligha nem hozandnak a legközelebbi napok elég okot, hanem csak valamivel szabadabb kezet adjunk működő barátainknak.

Indítványát ma délután 5 órakor tartandó ülésre formulázva igenébe adni, mire az ülés megnyugodva s azon hiszemenben, hogy a magyarban lesz elég erő hazáját megvédeni, csendesesen eloszlott.

Kossuth Lajos lényegileg következő beszédet mondott:

Saját tapasztalása után biztosítja szülő a házat, hogy a magyar nemzet tökéletesen el van határozva: alkotmányos szabadságát, nemzetiségét és független önállóságát utolsó csep véreig védelmezni.

Ha látták volna a képviselők, miként fogadták őt a Tisza partján! Mert nem szólónak kellett a magyar népbe lelkesedést önteni, hanem inkább őket öntötték beléje.

Egyszerű felhívására husz, harmincz ezren ajánkoztak fegyvert fogni, úgy, hogy ha a szabadság háboru ki üt, egy pár hét alatt 300,000 magyar fog állani a csata sikon.

Jöhet szerb, tót, rác z lázzadás, jöhet undok rablóival Jellachich a magyart készen fogja találni küzdelésre. A magyar mint oroszán aludott, de nem halt meg. Régi hősiessége nem fagyott el, hanem még erősödött.

A mi a felolvasott irományt illeti ez így gyalázatos comedia.

Egy híres rablóban, Sobriban, vagy Zold Marcziban több erkölcsi szemérmesség van, mint abban ki ezen iratban királyi biztosnak van kinevezve. Nincs egy bandita a világon, ki nem pirulna illy szemtelen szerepet elvállalni.

A nemzet kaczagta az alávalóságot, és nyílhomlokkal járó gázságot. Szólo szerette, hogy kaczagtunk, mert ez az ön bizodalomra mutat, melly a gyáva roszakaratuakat megvetni szokta.

Szólo kétkedik az aláírás valóságában, és hiszi, hogy az egész alatt cselfekszik. Arra van az számítva, hogy a gyávák rettenjenek meg s Jellachich időt nyerjen erősödni.

E szempontból tekintve az okirat mint koholt, semmi figyelmet nem érdemel.

Ha pedig nem koholt: ime itt vannak ellenében a legvilágosabb orgamentumok, mellyszerént arra minden tétova nélkül kimondhatjuk: hogy az első betűitől az utolsóig törvénytelen, következőleg mind azok, kik e határozott uton e rendelkeznek bár miben is engedelmeskedni merészelnének, a hazának, szabadságnak, és nemzetiségnek nyílt ellenségének tekintendők.

Az 1848. III. azt kívánja, hogy a király rendeletei csak úgy érvényesek, ha azokat a Budapestben székelő ministerek egyike is aláírja. Hol van itt Budapestben Rétséi general? — Ki halotta itt hírét?

Ugyan ezen évi IV törvény 6 §. szerint az évi ülés addig el nem oszlathatig míg a jövő évi költség vetés megszavazva nincsen. Meg van e szavazva?

Végre ezen rendelet az egész alkotmányt agyon zuzván, ott vannak a ministeri felelősségről szóló törvények, melly szerint kívánnunk kell, hogy ezen Rétséi general azonnal perbe fogassék.

Azalatt azonban harczra kell készülnünk, itt az elhatározó perc. Most kell erőnket kifejtelnünk.

Ügyünk olly igazságos, hogy ha mi veszünk, az embernek aheusá kellene lenni.

Felkelünk olly tömegben, hogy az ellenségre csak rá kell dölnünk s őket terhünkkel nyomjuk agyon.

A városban minden felé a híres királyi rendeletről beszélnek.

Sokan tanakodnak, hogy akadhat ember, ki nem restel a világ és historia előtt, illy nyomorult sereget viselni, mint azok kik e rendeletet aláírták.

Jellachich e levéllel már parancsolgat. Természetesen csak ott, hol hadserege lévén, minden firka nélkül is nem telik mesterségibe parancsolni.

A mi véleményünk e nevezetes és első Leopold korura, az egerjesi mézárszékre, vissza vivő iratnak genesise körül belől illyen forma lehet.

A király beteg, mint mondják ájtatoskodó ember.

A jesuiták és camarilla tagok bémennek hozzá valamely komorább órában, s asztalára tesznek vagy hat darab papirt aláírás végett, mondván, hogy az elsőben 50 ft. nyugpénz van egy özvegy számára, kinek férje Milanóban esett el, a másik alapítvány az irgalmas barátok számára, a harmadik egy kinevezés, a negyedik egy dorgáló szózat a magyarokhoz, hogy miképen mertek Horvátországba betörni.

Ötödik Ferdinand alá írja s meg volt.

De most ministeri ellenjegyzésre volt szükség. Körül néztek.

Van, s egy 80 esztendő de crepitus general Rétséi ki a mellett tudatlanságából híres az armadában: e mellé vannak sok adósságai.

Ki tudja a szegény öregnek adtak egy pár száz forintot költsön, s ő azt gondolta, hogy egy obligatiót ír alá.

Igy származnak a bécsi burban az illyen rendeletek, mellyek aztán az országot egy két ember hiúságáért vérbe és lángba borítják.

Ezelőtti, Szegvárról irt levelem elveszett, s így úti cikkekben hézag támadt, mit kipótolni későnek tartok.

Barátom Berti!

Holdmező-Vásárhely.

Ezelőtt félórával küldém el félbeszakasztott levelemet Jokay-mézesheteket élő — barátunktól, s már másíknak írásához fogok.

Igen, mert keblem annyira tele van érzemenyvel, hogy azt ki kell öntennem, közölni, megosztani vágyok másokkal is.

Meghallottuk a lelkesedést és tettkezséget, melly — futárunk állítása szerint — Pestbudán minden képzelet tul szárnyal, körülményesen értesülénk derék hadseregünk hősiességeiről és magatartásáról; olvasok Zicsi Ödönnek gyalázatos árulást s az azt követett igazságos büntetést, mellyhez hasonló érjen minden gaz hazaárulót; és látjuk elvégre a lelkesedést a tevésségségét mindenfelől merre csak Kossuthunk jár és kel, hogy felriassza álmából a szendergésbe ringatott és simogatott orosz lányt, mellyet az armány és gyalázatos álmába készül agyonverni, mert ébrenléte előtt reszketve törődnek meg gyáva térdei.

Ennyi remény, ennyi jó kilátás és ennyi siker — s én hallgassak most az öröm érzetében, midőn a bosszankodás, bánat és keserőség olly folytonosan tartó napjaiban, szüntelen folyt tomlamból az ingerlő buzdító és fájdalmas szó.

Nem, közös bánat, közös öröm!

A ma délelőtti népgyűlés minden eddigi látottak között a legnépesebb volt, s eredménye az, hogy holnap indul már egy csapat előlegesen is.

A tisztai nép romlatlan magyar kebele sovárok harcolhatni a hazáért, megérdemelhetni, kivívhatni szabadságát.

Egy roppant ebéd adalék Kossuth tiszteletére, mellynél egyik toast a másikat éré, egyik szikra a másikat gyújtá. Egy lelkes pap toastja egy Hiszek egy Kossuthot szavakkat kezdődött s illy értelemben ment keresztül a hiszek egy Istene. Kossuth maga is több toastokat ivott, s szavait a bor előtt nyelé el a vendég és vendéglő sereg.

Most van tanácsülés, a felkelés rendezését és indulását illető intézkedésekre nézve.

Holnap Szegedre utazunk.

Majd elfeledém, hogy Rozsa Károly — saját folyamodására — amnestiat nyert azon feltétel alatt, hogy 150 lovassal parancsa alá áll és eddigi életével — ígérete szerint — felhagyva, véghez vitt bűneit a haza szolgálatában igyekszendik jóvá tenni.

Midőn e levelemet kapod, akkor már a Szegedi várban levő szegény olaszok is alkalmasint szabad lábbon lesznek. E szegény — mintegy 500 — political fogoly, valami öt év óta záratott el, nyugtalankodási hajlam miatt. Hallott-e a világ ennél borzasztóbb gázságot, Hajlam miatt elzárni valakit és nem hallgatni ki, bár csak egyetlen egyszer az egész idő alatt. Halhatlan embertelenség!

De hagyjuk a komolyságot, vidámak derültek legyünk, hisz a magyar nemzet legyőzhetlen, mert felkelt és vinni kész!

Jokaitól küldött levelem végén vidéki Mákvirágokat ígertem néked, itt küldöm őket alább némellyike tán nem olly finom szegélyü, nem olly szép colorittal bír, mint mellyekkel Pesten szolgáltam lapod szép olvasónőinek, de hiszen most a puszták vad, de tiszte keblüfiai közt vagyok, s azért Mákvirágaim sem lehetnek olly civilisáltak habár nem is vadak.

A mi utamat általánosan illeti, az barátom a legkellemesebb kivéve azon aprólékosságokat, mellyeket a francia Les petites miseres de la vie humaine-nek nevez, s milyenek, ha az ember pisztolyait valamelyik station feledi, vagy, ha — mind egyik utitársunkal történt — a házi kisasszonyt szobaleánynak tartva, azt kérdi tőle, hogy „hát van-e már magának szeretője babám?” vagy pedig ha a reggeli napnál nyílt kocsi kér s a déli esőnél bőrig ázik, vagy, ha jobb ülés kedvéért szalma helyett lóherrel rakatja meg a kocsit, s két órai haladás után azt veszi észre, hogy a rázkodás miatt kabályának varrása is felbomlott vagy — Bernát Gazsi barátomként — zsebében a huszasok garasokká váltodnak át, illyen továbbá, ha az ember egész jó reményel courizál egy estén át valakinek, s az elbucuzáskor az imádott kezének egyik ujján egy mátkagyűrűt pillant meg; illyen az, hogyha az ember ebédre hivatik s a népcapacitatiojába annyira bele merül, hogy — mint velem Czegléden történt — akkor ér az asztalhoz, mikor már a fekete kávé is megíták.

Illyen és hasonló petites miseres-ek kívül — mellyekben egyébiránt a legtöbb és durvabb tréfa — és vigsági-anyag szokott rejleni — ntunk a legkellemesebb volt, kivéven a mai kocsizást Szegvárról eddig, mellyet fantasiának minden megerősítése mellett sem tudok másnak nevezni, mint egy piszkos időnek, habár ezt állítják is másfelől, hogy igen jó volt esője a földnek.

„Und so seh' ich fallen Zweig auf Zweig!“ az az így telnek el a napok egymásután, mintha

az idő kocsiának kerekei előre egy ezer lóerejű mozdony lenne fogva.

Holnap meglátom a szegedi szép hölgyeket, de míg ezekről valamint egyebekről irhatnék, addig is Isten veled és légy oly jó reményel mint vagyok én, barátod

Csernátóni.

Vidéki mákvirágok.

— Népfelkelési párbeszéd Kecskeméten.

„Hát megvünk sógor!”

„Nem én.”

„Hogyne?”

„Nem én, az apám lelkének se, ha tudom.”

„De mégis, velünk együtt csak eljön a sógor?”

„Nem én.”

„Hát igazán nem jön sógor?”

„Nem én.”

„Na ha nem jön, hát jó éjszakát!” s ezzel capacitáló emberünk sógorát egy golyóval — mint utolsó argumentummal — észre térítelte, mert agyon lötte.

Illyen eset kettő történt.

— Somogy vármegyében van egy ember — hacsak nem táblabíró — kinek akkora keze van, hogy a kesztyűstől mindig a czimert kénytelen megvenni. Azt beszélük, hogy ez ember (bocsánat, ha mégis táblabíró) — nevére nézve vizeki Talián Pista — az utolsó cholera alkalmával béresét, egy szomszéd megyei városba kesztyűt vásárolni küldvén, elfeledé neki utlevelet adni, minek következtében a béres a cholera cordonnál feltartóztatott, s ki és miféle járatbani téle iránt kérdőre fogatott, mindenek előtt passussa kéretvén elő.

„Uram — felele a fiú tökéletes lélekjelenléttel, mint olyan, ki magát biztosnak hiszi — én Talián Pista bérese vagyok, passusom ugyan nincsen, de itt van egy fél kesztyű, melyet uramtól mustra gyanánt viszek, hasonló párt vásárolni, s ezzel a félkesztyűt előmutalá.

„Passirt, kiálta az egész cordon tisztség, e jel nem csalhat, illy kesztyű az isten ege alatt csak egyetlen ember kezére való, és az egyetlen — Talián Pista.

Rosz nyelvek azt is beszélük, hogy nagy kezű honunkfia egy rivalra akadt, s az senki más, mint Metternich, kinek kezenyomni az osztrák Staatscassában mai napig is láthatók.

— Azt hallottam, hogy a nádor gyalázatos visszavonulásán, leginkább Wagner műáros bosszankodik, mert a sok menykő portait most már mind nyakán marad: mi azt tanácsoljuk Wagner polgártársunknak, hogy ama megmaradt arczképeket kocsiira rakva; mint valódi bagagt küldje utánna a csata felől megszőköt vezérnek kinek pedig szobája falán egy illy arczkép függne vegye le azt, s szegét küldje egy vashámorba, hogy öntessék belőlök egy horog, melly minden ha aárolót megbirjon.

— Éppen most halljuk, hogy a megfutamlott István főherczegnek a brüniek macskazenét csináltak. Így van jól: kutyának macskazene.

— Hiteles kutfőből irhatjuk, hogy Jellacsics 200 elefántot rendeltetett Numodiából, Latour

által, ezen állatoktól várván a végeszközt, melly által katonáit, — kiket hátulról lövésekkel hajtotta a csatára — előre kényszerithesse. Kuforásunkból még azt is tudjuk, hogy az elefántok felebb irt számának fele fehér fog lenni, damit er uns was weiss machen kann.

— Zichy Ödön felakasztatott. Így vesszen minden áruló. Egyébiránt azt beszélük, hogy a nemes gróf teljes erejéből is igyekezett azt megmutathatni, miszerint ő a camarillának köteles szolgálja és teljesen függő eszköze. Adjon Isten sok illy kész köteles szolgálkat a camarillának.

— Uram, uram Babar czi uram, szóllok az urhoz! Csongrád vármegye még mindég vár kigyelmedre, hogy számoljon immár valahára követi sáfárságáról, mert hejh — szó a mi szó — de — kutyául viselte kigyelmet magát.

— Kigyelmedhez is vona egy kis szólom nemzetes Somsich Pál uram. Önn jó ebédek tudadni — mint hallottuk — Jellacsics tiszteletére. Vigyázzon kigyelmed, ne hogy majd valami károgo szárnyas állatoknak adjon ebédet saját édes testének testéből, mert a szent írás szava szerint: sokaknak szemei fordultanak vala feléje, minek az a következése is lehet, hogy a kigyelmed szemei is kifordulhatnak sokak felé.

— Hát az a Sina mit álmodott, midőn Jellacsics számára lisztet szállított: hejh, hejh drága kenyér lesz az, és sulya alatt még tán az épülő lánchid is sohajtozni fog. Bizony aligha nem fog teljesedni uram bátyám jóslata, hogy ő biz az uristennek sem fog a lánchidoni átmenetért fizetni. Ha jól emlékszünk jószágcskái is vannak ám ama lisztes urnak, igen jó telepítési földek, a Zichy Ödönével s nádoréival egyetemben.

— Ugyan hát a Vai ministerium mivé lett, tán bizony elolvadt és savó lön belőle. Nem kár érette.

— Azt beszélük némelly rágalmazók, hogy a megfutamolott nádor azért mondott le, mert esztét vesztette. Kába beszéd! e nyomorúság a fonséges urat soha sem érheti, von wo hernehmen wenn nicht stehlen? kérdené a német.

— A csongrádi catholicum templomban megérkezésünk előtti nap imádkozott a pap a király életeért. A nép azonban zugni és morogni kezdett — és nem imádkozott, mert ugymonda azon királyért, ki hűségeért illy halátlanul fizet, imádkozni bün! Ime itt arathatja gyümölcsét adynastia annak, hogy inkább hallgat a hitszegő tanácsosok, mind igaz hivei számára. Ki mint vet, úgy arat.

— Itt olvastam a vásárhelyi casinóban egy hirdetést, melly szerint egy debreczeni fogadós vendéglőjének arany birka czimet, a nádor iránti honpolgári tisztelet érzetéből István nádorhoz czimre változtatá. Semmi kifogásunk ellene, mert a két czim utoljára is csak egy jelentésű, azonban mégis hisszük, hogy az illető fogadós, most már az István nádort ismét az arany birkával fogja helyettesíteni, csupa honpolgári tisztelet érzetéből.

— Hát az a dominus Calderoni mit csinál a váczai utszában. Most perse változván a kilátások,

nagy radical lett, de nem kell hinni a ficzkónak, hamis még a zuzája is, saját füleimmel halottan nyilatkozatai után irhatom ezt, szemmel kell ökmét tartani.

Csernátóni.

Camarilla.

Legyen kimélet, legyen gyávaság, de a sajtó stb. általa alakuló közvélemény a camarillának tulajdonítja azon vérszomjas politicát, mellynek dühe különösen egy osztrák monarchiában működik és legközelebb édes hazánkban nyilvánítja megveszetségét.

Tehát a camarilla gyilkol, rabol, pusztít és gyujtogat hazánkban osztrák hóhérekkel, osztrák fegyverrel, osztrák czim és zászló alatt!

A camarilla foglalja el horvát király nevében a magyar király birtokát; a camarilla nyilvánítja neutralisnak az osztrák császárt a horvát és magyar király közt, magyar várainkban a camarilla forgatja fel törvényeinket, ő tiporja lábbal szabadságainkat, ő kényszeríti a volt nádort szülő helyét, hazáját oda hagyni veszély idejében!

A végtelenségig terjed mind azon infamia, mellyet a camarilla büntetlenül elkövet és az égnek nincsenek menykövei.

Igen, de ha mindezt a camarilla követi el, nem csak természetesen erősebb és nagyobb hatalom mint bármely istenjogu uralkodó, hanem egyedüli is, tehát az istenjogot hátérbe szorító.

És ez a sajtó dilemmája azon koronás fő ellenében, egyedül, mellyhez fordulhat valamely nemzet egyetemes ügyében, egyedül mellyet ismerhet el törvényes főnökének.

Ha a sajtó és közvélemény folytonosan és makacsan továbbá is a camarillával bajlódik, bizonyítványát adja, hogy felszentelt és megesküdhetett királyát ignorálja; ennek természetes következése pedig az lesz, hogy ezen ignorált királynak ki kell lépnie személyesen, erőteljesen, minden reá ruházott jogaival, visszavevén usurpált hatalmát ama camarillától.

Ha pedig a király ezt nem teszi és a nép vagy a nemzet továbbá is csak a szélmalom camarillával bibelődik, ismét természetes, hogy például a magyar hűség és magyar ragaszkodás a Salm Lothringen dynastiához szinte csak phantom marad örökre. Tán jó lenne azt a camarillát megkoronázni?

A magyar táborzás 1848.

Hogy hadi munkálatink, mind az aldunai, mind a Dráva melléki táborba mi igen rosszul mennek; azt nem csak tudjuk és látjuk: de még az is mindenki előtt ismeretes; hogy állapotink olly gyalázatosan, legfőképp mi okból mehetnek.

Azomban ezen érdembe mind eddig dolgainkon csak pálastolólág igyekeztek segíteni. Mi lett mind ezeknek haszna? száz mutogatásnál is a tények világosan szólnak. De merem állítani, hogy ha dolgaink ezen érdembe továbbra is eként maradnak; a beállandó események — ohajtom ne legyen úgy, de félek; mert már több jóslatim, mikről hirlapi uton, de egyéltb dolgozatimba is szölkék teljesültek — a dolgot még tovább világosan is igazolandják.

Az aldunál táborzásról, noha igen sokat lehetne; egyebet nem említek annál; mi a Közlöny szeptember 30-ik napján megjelent darabjába, bizonyos Becskerekéről kelt tudósításba foglalattik. Hol világossan ki van mondva; hogy ott mindennemű ármány s árulás mind eddig a leggyalázatosban napi renden vannak. A legszebb helységeink kiraboltattak, s elfoglalódnak, s körül is sáncoltattak. E sors érte legközelebb, az olly sokat áldozott Ürményházát, s többeket. Szüntelen csak illy leverő híreket hallunk, nincs többé ez, nincs többé amaz helység: most épen azon hír szárnyal; hogy a Becskerek is elfoglalódtak. stb.

A drával táborozástól mi sok igen gyalázatos ármányt, s árulást lehetne előlhozni?!

Ha a nemzet, de különösen Budapest lakosi állatjában olly erélyesen fel nem lépnek; az alacsony árulás s ármány a hadjárat, kétségtelenül egész a hon szívéig játza. Mert kárhoztattva legyen említve a drávamelléki majd öt hónapos hadi készüléteknek, nem lehetett csak annyi eredménye is; hogy a Dráván több helyet általkelő rabló csoportok ellen, csak egy fa Jankót is bírtak volna kiállítani!

Ugyan kérdeni vagyok bátor; lehet e szabad s ennek az egész nemzet szemeláttára illy gyalázatosan menni?!

De felhagyván a már régebben elmúltakkal, elenleg én csak azt kérdelem; hogy egy tábor elől elszökni, egy nagy számú ellenségnek lehet-e, szabad-e? ugy: hogy az még csak észre se vétesse.

Mennyire emlékezem, a hadi törvény illy esetekbe, a tábor szemőrökre, s tisztekre agyonlövési halált szab. A vezért hasonlóan s rögtön hadi törvény elébe kívánja állíttatni.

Mi fog Jellasich megszökése, — hogy ne mondjam megszökötése — érdemében történni? azt én nem üzöm füzöm. Azzal bár mi; vagy ha épen semmi nem történik is, sokat nem törődöm: hanem arra kívánom a hont teljes erőmből figyelmeztetni, hogy ha mi seregeinknek nem akarunk s nem bírnak magyar hadvezéreket s tiszteket adni: nézzük csak: a rácok, az illirek, a tótok a szászok alkalmaznak e másokat vezérül mint ön fiaikat? a hon megmentését mind csak olly egyenektől várjuk; kik az austriai tábor neveltségei, sőt kegyelmei valának; kik kissébb nagyobb részben ha világossan nem is, de alatomossan a legnagyobb valószínűséggel még most is oda szítanak; s annak megkerített zsoldosai: ugy mi igazán szerencsések soha sem leendhetünk.

Mivel vezéreink nem azt fogják tenni, mit a kezekre bízott erővel tenni lehetne: hanem csak

annyit teendének, hogy magokat egészen ne compromitálják; az egész hadjárásunk — valamint eddig mindenütt, úgy ennek utána is csak providete leért intézve. —

Illy hadi munkát, s működés mellett pedig mi, ki mondom előre — bár mennyi embert, s kötelességet áldozanduk is fel — előbb utóbb mégis el bukunk. —

Szégyenlem, ha nemzetünkben az erdélyi Urbán s a tót Hurbánál különb honmentők, — kik közül egyik sem volt hadi ember — nem találkoznának. —

Pirulva kell rá gondolnom, hogy azon semmiházi hitvány emberek, mi tekintélyt bírtak magoknak a lécsi camarilla előtt is kivívni.

Velek az nem csak tanácskozik; hanem azokkal nyilvánosan szövekeztet; őket fegyverrel, s pénzzel, stb. segíti.

Hát nagynevű s világhírű eldődelinket nem honfiak vezérelték e? nem azok tették e rettenetessé? s legyőzhetetlenné? hát mi azok maradéki annyira elkorcsosultunk e? s olly galagonya nemzet-té lettünk e? hogy magunkba még csak nem is bizunk? s nemzetiségünk, szabadságunk megmentését, s kivívását mind csak idegenek kezéből várjuk?

Nem, nem, az nem igaz; a magyar korántsem olly gyáva: csak kezdjük meg igaz magyar hadsereggel a táborozást, maga a csatát szül majd — mint a múlt századba kezdődött francia forradalom ügyvédekéből, mint Moreau; kitől még Napoleon is retteget; s egyéb mindenféle karból, még pinczérekéből is, mint Lauriston, adott a francziáknak világhírű vezéreket — számunkra is kétség kívül több derék honfi hadvezéreket. —

De vannak is más többen, szükség neveiket említnem; amúgy is ismeri a hon hű fiait: csak nem kell most a gradualis promonira nézni: rögtön fel kell azokat emelni, kik magokat szembe tünőleg ki tüntetik, s megkülömböztetik.

Szabad legyen ennek folytába érintenem, hogy magát annyira megkülömböztett tüzét főhadnagynak, a derék Makk minél előbb nagyobb rangra emeltessen, hogy neki még sokkal nagyobb mező nyíljon, nem csak a hon iránt bizonyított hű vonalmát, de kitüntetett tudományos becsületét, s tapasztalt ügyességét is mindinkább bebizonyíttatni.

Hadsereget tehát testestül lelkestül magyart minél előbb, mert különben ha Kossuthunk bármilyen sok ezreket öszve varácsoland is; kívánt célhoz alig jutunk, sőt felől, hogy előbb utóbb megbuktatva leendünk. Budapest 6. oct. 1848.

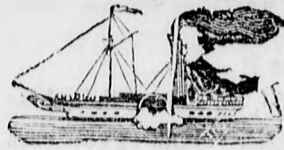
Dinyésy Mihály.

HIRDETÉSEK.

Hajnövesztő kenet,

mellytől a vörös, szőke és ősz haj, barkó, szakál és bajusz is rövid időn szépen megfeketül — ismét újra készülve kapható, még pedig kívánság szerint szagosan s szag nélkül. Pesten Nádor-utca 208. 1. emelet. Ára $\frac{2}{3}$ — 1 és 2 pft.

Dr. Malatides.

Gőzhajók járása

septemberben 1848.

Pestről Bécsbe mindennap reggeli 6 órak.

A dunagőzhajótársaság főügyvivősege.

Magyar központi vasut.

Naponkinti indulások 1848-dik szeptember 1-sőjétől fogva további rendelkezésig.

A t. cz. utazók kórotnek, sziveskedjenek legalább egy negyed órával az elindulás előtt a pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat reggeli 6 óra 30 percz.
" " tehervonat délben 11 órakor személyvonat délut. 1 1/2 óra.
Szolnokból Pestre. Tehervonat reggeli 4 óra 15 percz.
" " Személyvonat reggeli 6 óra 45 perczkor.
" " Személyvonat délután 1 óra 45 perczkor.
Pestről Vác felé reggel 7 órakor.
" " délután 3 óra 30 percz.
Vácraól Pest felé reggel 8 óra 30 percz.
" " délután 5 " 45 "

A magyar központi vasut igazgatósága által.

Megjelenik e lap MINDEN ESTE. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. EGYES SZÁM ára 3 kr. pp.

Felelős szerkeztő Pálfi Albert. — Nyomatja és kiadja Lukács László, Országut, Kunewalder-ház.